

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 15.7.2020.
COM(2020) 313 final

KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o dobrom poreznom upravljanju u EU-u i izvan njega

1. UVOD

Pravedno oporezivanje ključno je za socijalni i gospodarski model EU-a i njegovu održivost. Bitno je za održive prihode, konkurentno poslovno okruženje i ukupni moral poreznih obveznika. Ključno je ostvariti neke od temeljnih ciljeva EU-a, uključujući pravedno društvo, snažno jedinstveno tržište s održivim prihodima, ravnopravne uvjete za sva poduzeća i stabilno gospodarstvo koje se temelji na rastu, radnim mjestima i ulaganjima. Iz tih je razloga predsjednica von der Leyen naglasila da je pravedan porezni sustav, u kojem svi pravedno plaćaju svoj dio, jedan od prioriteta Komisije. Uzimajući u obzir globalni oporavak, jednak je važno da se u partnerskim zemljama oporavak podupire mobilizacijom domaćih resursa u čijem je središtu funkcionalan porezni sustav. To će pomoći u suočavanju sa socioekonomskim posljedicama krize uzrokovane bolešću COVID-19.

Europski parlament¹ pozivao je u više navrata na djelovanje EU-a radi suzbijanja štetnog poreznog natjecanja i agresivnog planiranja poreza te borbe protiv poreznih utočišta, radi pravednijeg i učinkovitijeg oporezivanja te smanjenja rizika od pranja novca. Program pravednog oporezivanja bit će još važniji u predstojećim mjesecima i godinama jer EU radi na oporavku od posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19 te na ubrzanju zelene i digitalne tranzicije. Program će biti ključan za stabilne javne prihode, zdravo poslovno okruženje i ulaganja u javne usluge, ispravljanje tržišnih nedostataka i slanje ispravnih cjenovnih signala za održivu potrošnju, što će pomoći u pripremi za brz i održiv oporavak diljem EU-a i šire, kako je naglašeno u novijoj Komunikaciji Komisije „Europa na djelu: oporavak i priprema za sljedeću generaciju”².

Dobro porezno upravljanje temelj je pravednog oporezivanja. Općenito, dobro porezno upravljanje obuhvaća poreznu transparentnost, pošteno porezno natjecanje, nepostojanje štetnih poreznih mjera i primjenu međunarodno dogovorenih standarda. Posljednjih su godina – na razini EU-a i na međunarodnoj razini – poduzete bitne mjere za jačanje tih načela i za osiguranje njihova poštovanja.

Komisija je uložila trud u izradu ambicioznog programa za poboljšanje dobrog poreznog upravljanja i suzbijanje zlouporabe poreza u EU-u i izvan njega. Zbog toga države članice sad imaju čvrsti okvir za transparentnost oporezivanja, zajedničke mjere za suzbijanje izbjegavanja poreza i novi mehanizam za rješavanje sporova u poreznim pitanjima. Poboljšani zahtjevi u pogledu transparentnosti za pravne subjekte i dogоворi smanjili su rizik zlouporabe za izbjegavanje plaćanja poreza. Porezna kaznena djela dodana su području primjene predikatnih kaznenih djela pranja novca te svi stručnjaci koji nude savjete ili pomoći u poreznim pitanjima sad podliježe obvezi EU-a o sprečavanju pranja novca i borbi protiv financiranja terorizma kako bi se smanjili kanali kriminalaca za pranje nezakonito stečenog novca. Komisija je u predmetima o državnim potporama i preporukama iz europskog

¹Rezolucija odbora TAXE od 25. studenoga 2015. za odluke o porezima i ostale mjere slične prirode ili učinka; Rezolucija odbora TAX2 od 6. srpnja 2016. za odluke o porezima i ostale mjere slične prirode ili učinka, Preporuka odbora PANA od 13. prosinca 2017. nakon istrage o pranju novca, izbjegavanju plaćanja poreza i utaji poreza, Rezolucija odbora TAX3 od 26. ožujka 2019. o gospodarskom kriminalu, utaji poreza i izbjegavanju plaćanja poreza.

² COM(2020) 456 final.

semestra dovela u pitanje štetno tržišno natjecanje i prokazala nepoštene porezne prakse. Osim toga, države članice nastavljaju međusobno stručno pregledavati porezne režime na temelju Kodeksa o postupanju pri oporezivanju poslovanja („Kodeks“) kako bi osigurale da poštuju načela poštenog poreznog natjecanja.

Istovremeno je EU radio na promicanju viših razina dobrog poreznog upravljanja i na međunarodnoj razini. Snažno je podupirao rad OECD-a povezan s poreznom transparentnosti te smanjenjem porezne osnovice i premještanjem dobiti (BEPS) te je pružio primjer na globalnoj razini integriranjem novih globalnih normi u pravo EU-a. Mnoge nove inicijative koje se provode na razini EU-a imaju vanjski element – uključujući izvješćivanje po zemljama, zajednička pravila o hibridnim neusklađenostima i obveze poreznih savjetnika da izvješćuju o metodama poreznog planiranja. Osim toga, započinjanjem rada na pravednom oporezivanju digitalnoga gospodarstva EU je pomogao u davanju novog poticaja međunarodnim raspravama o tom pitanju.

Vanjskom strategijom Komisije za učinkovito oporezivanje iz 2016.³ predviđen je dosljedan i holistički pristup kako bi EU na svjetskoj razini promicao dobro porezno upravljanje i surađivao s međunarodnim partnerima u poreznim pitanjima. Vanjska strategija u prvom je redu bila usmjerena na jačanje suradnje s trećim zemljama u pogledu pitanja dobrog poreznog upravljanja putem klauzula u bilateralnim sporazumima, potpore zemljama u razvoju u poreznim pitanjima i mera za sprečavanje negativnih prelijevanja iz poreznih politika u EU-u. Međutim, strategijom je uveden i novi alat za poticanje međunarodnih partnera EU-a da se pridržavaju dogovorenih standarda dobrog poreznog upravljanja putem procesa izrade EU-ova popisa.

Svim se tim inicijativama pridonijelo stvaranju pravednijeg poreznog okruženja diljem EU-a i šire. Međutim, i dalje se javljaju novi izazovi pa ih instrumenti EU-a za reguliranje poštenog poreznog natjecanja i odvraćanje od štetnih poreznih praksi, unutar i izvan EU-a, moraju pratiti. Globalizacija, digitalizacija i moderni poslovni modeli stvaraju nova ograničenja za porezno natjecanje i nove prilike za agresivno porezno planiranje. Program EU-a za dobro porezno upravljanje mora se nastaviti razvijati kako bi se spriječili gubici nacionalnih proračuna i proračuna EU-a te kako bi se osiguralo da se građani i poduzeća EU-a u budućnosti mogu nastaviti oslanjati na pravedno i učinkovito oporezivanje.

Ova je Komunikacija dio poreznog paketa za pravedno i jednostavno oporezivanje kojim se podupire oporavak EU-a, a taj paket uključuje Komunikaciju o akcijskom planu s nizom predstojećih inicijativa u području izravnog i neizravnog oporezivanja koje se odnose na borbu protiv poreznih prijevara i pojednostavljenje poreznih režima⁴, kao i zakonodavni prijedlog⁵ izmjene Direktive o administrativnoj suradnji⁶.

³ COM(2016) 24 final.

⁴ COM(2020) 312 final.

⁵ COM(2020) 314 final.

⁶ Direktiva Vijeća 2011/16/EU od 15. veljače 2011. o administrativnoj suradnji u području oporezivanja, SL L 64, 11.3.2011., str. 1.

Dalnjim mjerama osigurat će se da porezno pravo EU-a bude usklađeno s modernim gospodarstvom i prilagođeno svim međunarodnim kretanjima u pogledu reforme poreza na dobit. Kako bi se te mjere dopunile, Komunikacija je prvenstveno usmjerena na pravno neobvezujuće mjere i vanjska djelovanja, uzimajući u obzir stečeno iskustvo i utvrđujući promjene koje su potrebne u tom području. Na temelju toga u njoj se utvrđuju prioritetna područja djelovanja u nadolazećim godinama kako bi se poboljšali standardi dobrog poreznog upravljanja i osiguralo pravedno oporezivanje.

2. REFORMA KODEKSA O POSTUPANJU PRI OPOREZIVANJU POSLOVANJA

Kodeks o postupanju pri oporezivanju poslovanja („Kodeks“) glavni je instrument EU-a za sprečavanje štetnog poreznog natjecanja od njegove izrade 1997. Proizlazi iz prepostavke da, iako porezno natjecanje među zemljama samo po sebi nije problem, moraju postojati zajednička načela o tome u kojoj mjeri one mogu koristiti svoje porezne režime i politike za privlačenje poduzeća i dobiti. To je osobito važno na jedinstvenom tržištu na kojem slobode zajamčene Ugovorom povećavaju mobilnost dobiti i ulaganja.

Kodeks je instrument neobvezujućeg prava koji djeluje na temelju stručnog pregleda i pritiska koji države članice vrše jedna na drugu. Njime se utvrđuju načela za pošteno porezno natjecanje i on se upotrebljava za utvrđivanje je li porezni režim štetan ili ne. Skupina za Kodeks o postupanju, sastavljena od nacionalnih predstavnika na visokoj razini, nadzire izvršavaju li države članice obveze iz Kodeksa. Ona procjenjuje porezne mjere država članica i na temelju tehničke analize Komisije utvrđuje jesu li štetne. Ako se utvrdi da je porezna mjeru štetna, predmetna država članica mora je izmijeniti ili ukinuti. Od uspostave Kodeksa, u EU-u je procijenjeno više od 400 poreznih režima te je utvrđeno da je njih gotovo 100 štetno.

Uz postignuća Kodeksa u EU-u, posljednjih je godina snažno utjecao i na globalno porezno okruženje. Poslužio je kao osnova za procjenu trećih zemalja u kontekstu EU-ova popisa nekooperativnih poreznih jurisdikcija (vidjeti točku 2. u nastavku). Središnja uloga Kodeksa u procesu izrade EU-ova popisa ističe njegovu važnost kao alata za borbu protiv štetnog poreznog natjecanja i sveobuhvatno promicanje načela dobrog poreznog upravljanja.

Međutim, unatoč postignućima Kodeksa, jasno je da je potrebna njegova reforma i modernizacija. Priroda i oblik poreznog natjecanja znatno su se promijenili tijekom proteklih dvaju desetljeća, a nove izazove nije pratio razvoj Kodeksa. Globalizacija, digitalizacija, sve veća uloga multinacionalnih poduzeća u svjetskom gospodarstvu, povećani značaj nematerijalne imovine i smanjenje prepreka za poslovanje pojačali su pritisak na države da upotrebljavaju oporezivanje kako bi se natjecale za strana ulaganja. To je potaknulo jačanje i razvoj poreznog natjecanja i ispitivanje samih parametara pravednosti. U tom su kontekstu i države članice i Europski parlament propitivali mogućnost da se na temelju Kodeksa otklone suvremeni oblici štetnog poreznog natjecanja. Učinkovitost Kodeksa trebalo bi znatno poboljšati u kontekstu prethodno navedene današnje situacije.

2. (a) Određivanje roka za reformu radi maksimalnog učinka

Potrebno je pažljivo razmotriti određivanje roka za reformu Kodeksa kako bi se osiguralo da rezultat bude što ambiciozniji i učinkovitiji. Tekuće međunarodne rasprave o reformi oporezivanja dobiti, koje vodi OECD, mogu biti znatno utjecati na prihvaćena ograničenja poreznog natjecanja u budućnosti. Konkretno, ako minimalna razina stvarnog oporezivanja postane globalni standard, postavit će se nova razina u pogledu toga koliko nisko zemlje mogu ići pri uporabi svojih poreznih stopa za privlačenje stranih poduzeća i ulaganja. To će se očito morati integrirati u mjere EU-a u području poštenog poreznog natjecanja u okviru reformiranog Kodeksa o postupanju. Istodobno, ako ne postoji konsenzus o minimalnoj razini oporezivanja na globalnoj razini, taj koncept treba uvesti u Kodeks kao standard EU-a kako bi se modernizirao i objasnio koncept štetnog poreznog natjecanja i kako bi se osiguralo da sva poduzeća plaćaju pravedan iznos poreza kad ostvaruju dobit na jedinstvenom tržištu.

2. (b) Revizija područja primjene i kriterija Kodeksa

Međutim, u međuvremenu postoji niz pitanja koja se već mogu razmotriti u kontekstu buduće reforme Kodeksa.

Za početak trebalo bi proširiti područje primjene Kodeksa kako bi se obuhvatile sve mjere koje predstavljaju rizik za pošteno porezno natjecanje. Definiciju područja primjene trebalo bi izmijeniti kako bi se njome obuhvatile dodatne vrste režima i opći aspekti nacionalnih sustava oporezivanja dobiti poduzeća kao i relevantni porezi, osim poreza na dobit. U okviru trenutačnog područja primjene Kodeksa postoji previše vrsta štetnih režima koji mogu biti izuzeti od procjene. Na primjer, u Kodeksu se razmatraju samo konkretne porezne mjere i režimi. Međutim, države sve više upotrebljavaju opće strukture svojih poreznih sustava kako bi sudjelovale u poreznom natjecanju, primjerice propisivanjem posebnih pravila o poreznoj rezidentnosti koja mogu dovesti do dvostrukog neoporezivanja ili poreznih izuzeća za prihode iz inozemstva, što može pogodovati štetnim poreznim praksama bez odgovarajućih zaštitnih mjera. Osim toga, Kodeksom nisu obuhvaćeni posebni programi državljanstva ili mjere za privlačenje iseljenika ili bogatih pojedinaca, iako oni često dovode do nepravednog privlačenja poduzeća i ulaganja iz drugih zemalja. Nedavna istraživanja OECD-a⁷ isto tako ukazuju na to da se programi državljanstva mogu upotrebljavati kako bi se izbjegla pravila o poreznoj transparentnosti. Stoga je pri reformi Kodeksa važno ispitati upotrebu programa za dodjelu državljanstva kao što su zlatne vize.

Kodeks bi isto tako trebalo ažurirati kako bi se osiguralo ispitivanje svih slučajeva vrlo niskog oporezivanja – unutar i izvan EU-a. EU već zahtijeva od trećih zemalja s nultim oporezivanjem ili bez oporezivanja da provedu stroge standarde o gospodarskoj suštini i transparentnosti kako ne bi bile uvrštene na EU-ov popis. Ti bi se zahtjevi trebali formalno uključiti u Kodeks kako bi se postigla potpuna usklađenost između kriterija koji se primjenjuju u EU-u i u odnosu na treće zemlje.

⁷ <https://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/crs-implementation-and-assistance/residence-citizenship-by-investment/>

2. (c) Poboljšanje upravljanja Kodeksom

Pri reformi Kodeksa trebalo bi razmotriti i kako bi se mogao transparentnije i učinkovitije primjenjivati. Iako je posljednjih godina došlo do određenih poboljšanja u upravljanju Skupine za Kodeks o postupanju, ima prostora da se učini još više. Skupina za Kodeks o postupanju mogla bi na svojim internetskim stranicama objaviti više informacija te obavijestiti javnost i dionike o ključnim etapama u svojem radu. Isto tako, mogla bi uvesti glasovanje kvalificiranom većinom kako bi se ubrzalo donošenje odluka i razmotrile stvarne posljedice za države članice koje ne poštuju odluke Skupine na vrijeme.

Komisija poziva države članice da započnu raspravu o prijedlozima iz odjeljka 1. točaka od (a) do (c) za ambicioznu reformu Kodeksa dok se još očekuje ishod međunarodnih rasprava o porezu (u skladu s planom rada OECD-a ishod međunarodnog rada na poreznoj reformi trebao bi biti dovoljno jasan do kraja godine). Komisija će surađivati s državama članicama na izradi konkretnog plana za reformu Kodeksa kako bi on bio prikladniji za suočavanje s modernim izazovima poreznog natjecanja – unutar i izvan EU-a.

3. PREISPITIVANJE EU-OVA POPISA NEKOOPERATIVNIH JURISDIKCIJA

Iako je Kodeks prvotno razvijen kao instrument za reguliranje unutarnjeg poreznog natjecanja u EU-u, njegov je fokus nedavno proširen i na vanjsku dimenziju tog područja politike. Načela poštenog poreznog natjecanja, navedena u Kodeksu, spadaju u kriterije koji se upotrebljavaju za procjenu trećih zemalja u okviru procesa izrade EU-ova popisa. Cilj je poboljšati kontekst globalnog poreznog upravljanja, osigurati ravnopravne uvjete na međunarodnoj razini i podržati vlade trećih zemalja u nastojanjima da provedu obveze i mjere poduzete na globalnoj razini (primjerice u okviru inicijativa G20 za suzbijanje smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti ili Akcijskog programa iz Adis Abebe).

EU-ov popis nekooperativnih poreznih jurisdikcija prvi je put predložen u vanjskoj strategiji Komisije iz 2016. kao alat za rješavanje vanjskih rizika od zlouporabe poreza i nepoštenog poreznog natjecanja. Od tada je postao moćan alat za promicanje dobrog poreznog upravljanja na međunarodnoj razini te je pridonio borbi protiv izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza diljem svijeta. U četiri godine od početka procesa izrade popisa procijenjeno je 95 jurisdikcija na temelju triju ključnih kriterija: porezna transparentnost, pravedno oporezivanje i provedba minimalnih standarda OECD-a povezanih sa smanjenjem porezne osnovice i premještanjem dobiti (BEPS). Ako se utvrdi da jurisdikciji nedostaje barem jedan od tih kriterija, od nje se traži da u zadanom roku riješi problem.

Na globalnoj razini do početka 2020. uklonjeno je više od 120 štetnih poreznih režima⁸ u okviru izravnog odgovora na proces izrade EU-ova popisa. Deseci trećih zemalja poduzeli su i konkretnе mjere za poboljšanje svojih standarda porezne transparentnosti, u skladu sa zahtjevima EU-a. Time se podiže razina dobrog poreznog upravljanja na globalnoj razini, stvaraju se ravnopravni uvjeti među međunarodnim akterima te se smanjuju mogućnosti

⁸ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8603-2020-REV-1/en/pdf>

zlouporabe poreza. EU-ov popis donosi koristi i izvan granica EU-a, posebno za zemlje u razvoju, na koje nerazmjerno utječu nezakoniti finansijski tokovi.

Procesom izrade EU-ova popisa stvoreni su novi temelji za suradnju EU-a s partnerskim zemljama u poreznim pitanjima od zajedničkog interesa, u skladu s njegovim nastojanjima da potiče dobro globalno porezno upravljanje. Dijalog i informiranje središnji su dio te aktivnosti. Redovite rasprave službi Komisije s jurisdikcijama, u koordinaciji s Europskom službom za vanjsko djelovanje, pomogle su desecima njih da poštuju propisane standarde. Taj novi kanal za suradnju u poreznim pitanjima omogućio je konstruktivne dijaloge s partnerskim zemljama u današnjem ubrzanim, globaliziranim i digitaliziranim gospodarstvu te bi se trebao održati.

Četiri godine nakon pokretanja tog novog procesa izrade popisa Komisija smatra da je krajnje vrijeme da se sagleda dosad stečeno iskustvo i preispita kako taj proces može ostati učinkovit, pravedan i spreman za nove izazove kad se pojave.

3. (a) Preispitivanje geografskog područja primjene EU-ova popisa

Kad je 2016. pokrenut proces izrade EU-ova popisa, države članice EU-a odabrale su jurisdikcije za uključivanje u njegovo područje primjene na temelju objektivne tablice pokazatelja koju je izradila Komisija. Države članice koristile su tu tablicu kao osnovu za odlučivanje o tome koje će jurisdikcije pregledati, uzimajući u obzir i druge relevantne čimbenike poput prisutnosti finansijskog centra. Države članice odlučile su od samog početka isključiti iz procesa izrade EU-ova popisa najmanje razvijene zemlje s obzirom na njihovu ograničenu sposobnost ispunjavanja kriterija u zadanim rokovima. Zbog sličnih je razloga za zemlje u razvoju bez finansijskog centra uvedena određena fleksibilnost kad je riječ o kriterijima i rokovima koje moraju poštovati.

Nakon nekoliko godina praktičnog iskustva u provedbi procesa izrade EU-ova popisa s odabranim jurisdikcijama, države članice izrazile su želju da preispitaju geografsko područje primjene popisa. Konkretno, žele osigurati da su obuhvaćena sva rizična područja i da se s usporedivim jurisdikcijama postupa na pravedan i ujednačen način u okviru procesa EU-a.

Kako bi se to olakšalo, Komisija će do kraja 2020. ažurirati izvornu tablicu pokazatelja koja se upotrebljava za odabir najrelevantnijih jurisdikcija koje će provjeriti. Nova tablica održavat će najnovije podatke, kao i kretanja u globalnom gospodarstvu i poreznoj politici. Uključivat će dodatne izvore informacija kako bi se pružila sveobuhvatna slika gospodarskih i finansijskih veza EU-a s trećim zemljama. Osim toga, Komisija će uzeti u obzir novu metodologiju za utvrđivanje visokorizičnih trećih zemalja za potrebe sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma⁹ kako bi se osiguralo da se dva procesa izrade popisa međusobno podupiru. Revizija ljestvice pomoći će državama članicama EU-a da utvrde dodatne zemlje koje žele pregledati, na temelju objektivnih kriterija, te će omogućiti veću stabilnost i predvidljivost postupka za partnere EU-a.

⁹ https://ec.europa.eu/info/files/200507-anti-money-laundering-terrorism-financing-action-plan-methodology_en

3. (b) Preispitivanje kriterija za uvrštavanje na EU-ov popis

U raspravi o geografskom području primjene EU-ova popisa morat će se razmotriti i kriteriji koje odabrane jurisdikcije moraju ispunjavati. Uklanjanje jurisdikcije koja je trenutačno obuhvaćena područjem primjene EU-ova popisa utjecalo bi na ravnopravne uvjete i ugrozilo vrlo pozitivne promjene koje je većina tih jurisdikcija već uvela. Međutim, trebalo bi razmisliti o tome bi li se kriteriji za uvrštavanje na EU-ov popis mogli primjenjivati usmjereni na određene jurisdikcije.

Dosadašnja iskustva s procesom izrade EU-ova popisa pokazala su da se odredene jurisdikcije, posebice partneri u razvoju, suočavaju s ograničenjima kapaciteta pri provedbi nekih svojih obveza. Potrebno je razmotriti jesu li svi kriteriji relevantni za sve jurisdikcije, na temelju potencijalnog rizika njihova gospodarskog i poreznog okruženja. Za niskorizične zemlje u razvoju mogla bi postojati mogućnost primjene samo najrelevantnijih kriterija. Za to već postoji presedan u procesu izrade popisa jer zemlje u razvoju bez finansijskog centra ne moraju poštovati kriterij automatske razmjene informacija. Umjesto toga, ili u kombinaciji s time, rokovi povezani s EU-ovim popisom mogu se prilagoditi za zemlje s ozbiljnim ograničenjima kapaciteta ili bez finansijskih centara zbog posebne situacije u dotičnim jurisdikcijama.

Osim toga, trebalo bi općenitije ispitati kriterije dobrog poreznog upravljanja koji se upotrebljavaju u procesu izrade popisa kako bi se osiguralo da su ažurni i dovoljno ambiciozni. Kao prvi korak, trebalo bi ih ažurirati na način da odražavaju najnovija međunarodna kretanja u borbi protiv izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza, uključujući u području stvarnog vlasništva¹⁰ i provedbe minimalnih standarda OECD-a povezanih sa smanjenjem porezne osnovice i premještanjem dobiti.

U okviru kriterija za uvrštavanje na EU-ov popis morat će se uzeti u obzir i rasprave na međunarodnoj razini o oporezivanju digitalnoga gospodarstva i globalnoj poreznoj reformi. To je osobito važno ako postoji globalni konsenzus o minimalnoj razini stvarnog oporezivanja. To bi pitanje trebalo razmotriti zajedno s budućom reformom Kodeksa, nakon što ishod rasprava o međunarodnoj poreznoj reformi bude jasniji.

Isto tako, trebalo bi preispitati kriterije kako bi se osiguralo da se primjenjuju dovoljno široko kako bi se obuhvatili svi rizici. Već je započet rad na tome. Na primjer, države članice odlučile su 2019. razmotriti određena široka porezna izuzeća koja bi mogla predstavljati jednak rizik kao i povlašteni porezni režimi. Komisija će nastaviti s preispitivanjem međunarodnog poreznog okruženja kako bi utvrdila nove poslovne prakse i prakse poreznog planiranja koje bi mogle biti problematične.

¹⁰ Uzimajući u obzir rad u tom području na međunarodnoj razini. U kontekstu procesa izrade EU-ova popisa za suzbijanje pranja novca/financiranja terorizma, koji se u širem smislu usredotočuje na aspekte stvarnog vlasništva, mogli bi se uesti dodatni zahtjevi u usporedbi s međunarodnim standardima, u skladu s prioritetima koje je Komisija istaknula u Akcijskom planu za sveobuhvatnu politiku Unije o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (vidjeti: https://ec.europa.eu/finance/docs/law/200507-anti-money-laundering-terrorism-financing-action-plan_en.pdf).

Naposljeku, važno je pomno pratiti jurisdikcije koje su već odobrene u okviru procesa izrade EU-ova popisa. Time će se osigurati učinkovita provedba reformi i izbjegavanje nazadovanja. Komisija će provoditi to praćenje i izvješćivati države članice. Isto tako će se koordinirati s OECD-om kako bi se osiguralo da EU i međunarodni postupci praćenja budu što usklađeniji.

3. (c) Jačanje transparentnosti i odgovornosti

Proces izrade EU-ova popisa pružio je novi okvir za redovitu raspravu između EU-a i njegovih međunarodnih partnera o pitanjima dobrog poreznog upravljanja. Komisija je uvijek snažno isticala potrebu za dijalogom i suradnjom s dotičnim trećim zemljama. Tijekom proteklih četiri godine održane su tisuće razmjena na tehničkoj, diplomatskoj i političkoj razini, izravno i putem multilateralnih foruma. To je pomoglo u pojašnjavanju očekivanja EU-a u pogledu dobrog poreznog upravljanja diljem svijeta, istodobno omogućujući EU-u da bolje razumije stajališta svojih globalnih partnera o pitanjima dobrog poreznog upravljanja. Komisija je predana dalnjem jačanju tog procesa pozitivnog dijaloga u budućnosti, u suradnji s Visokim predstavnikom. U tom će pogledu nastojati organizirati godišnje okupljanje predstavnika jurisdikcija kako bi se raspravljalo o pitanjima izrade EU-ova popisa te razmjenjivale informacije i najbolje prakse.

Komisija će se isto tako oslanjati na dijalog s trećim zemljama kako bi utvrdila opravdane zabrinutosti koje će prenijeti državama članicama u nastajanju da se pronađu rješenja. Na primjer, upotreba nacionalnih poreznih popisa država članica usporedno s procesom izrade EU-ova popisa izvor je zabune i nesigurnosti za velik broj trećih zemalja. To je osobito slučaj ako nacionalni kriteriji i procesi izrade popisa nisu jasno priopćeni ili ako postoje razlike između zemalja uvrštenih na EU-ov popis i na nacionalne popise. Postoje čvrsti argumenti za usklađivanje s procesom izrade EU-ova popisa za zemlje koje su pregledane u okviru potonjih, radi dosljednosti i pružanja jasnoće trećim zemljama i poduzećima. Komisija će pokrenuti raspravu o tom pitanju s državama članicama i istražiti kako koordinirati pristupe popisu jurisdikcija u svrhu oporezivanja kako bi se osiguralo da EU i njegove države članice dosljedno postupaju s trećim zemljama.

Naposljeku, Komisija će nastaviti poticati što veću transparentnost i odgovornost u procesu izrade EU-ova popisa. U tom bi pogledu Europski parlament trebalo redovito obavješćivati o razvoju događaja u procesu izrade EU-ova popisa. Komisija će isto tako redovito informirati civilno društvo u okviru Platforme za dobro porezno upravljanje, koja je i bila ključna za pokretanje procesa izrade EU-ova popisa.

3. (d) Jačanje dobrog poreznog upravljanja u sporazumima s trećim zemljama i proširenje dijaloga s trećim zemljama o porezima u području zaštite okoliša.

Još jedan važan način na koji EU promiče pravednost u poreznim pitanjima jest klauzula o dobrom poreznom upravljanju u relevantnim međunarodnim sporazumima s trećim zemljama. Europski parlament smatra da je klauzula o dobrom upravljanju u području

oporezivanja jedan od „temeljnih instrumenata vanjske politike EU-a”¹¹ te je opetovano pozivao na njezino sustavno uključivanje u sve relevantne sporazume EU-a s trećim zemljama i regijama. U Vanjskoj strategiji iz 2016. Komisija je predložila ažuriranje i jačanje standardne klauzule o dobrom upravljanju kako bi se uskladila s najnovijim međunarodnim normama. Države članice prihvatile su novi tekst u svibnju 2018. i potvrdile da bi takav tekst trebalo uključiti u sve relevantne međunarodne sporazume.

Komisija je otada predstavila ažuriranu klauzulu u svim relevantnim novim i tekućim pregovorima, od kojih se nekoliko uspješno zaključuje. Komisija će i dalje ustrajati na uključivanju klauzule o dobrom poreznom upravljanju u sve relevantne buduće pregovore o međunarodnim sporazumima. U slučaju da treća zemlja odbije prihvati klauzulu ili ustraže na njezinoj izmjeni u mjeri u kojoj više ne služi predviđenoj svrsi, Komisija i države članice moraju razmotriti primjeren odgovor. Takve bi se zemlje mogle nadzirati u okviru procesa izrade EU-ova popisa.

Komisija će u dijalogu s trećim zemljama isto tako isticati načelo „onečišćivač plaća”, sadržano u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, kojim se poziva na određivanje cijena negativnih vanjskih učinaka onečišćujućih ili drugih štetnih aktivnosti. Porezi u području zaštite okoliša imaju nedovoljno istražen potencijal da doprinesu naprednjim i održivijim poreznim sustavima i pravednjim društvima u zemljama u razvoju. U mnogim zemljama u razvoju povećanje prihoda dobivenih putem poreza u području zaštite okoliša isto tako može smanjiti ovisnost države o pomoći i financiranju zaduživanjem te olakšati mobilizaciju domaćih resursa za javne usluge. Budući da je poreze u području zaštite okoliša teže izbjegći od poreza na dobit ili poreza na osobni dohodak, oni isto tako mogu ojačati odgovornost države, poboljšati porezni moral i pospješiti fiskalno upravljanje.

4. POBOLJŠANE MJERE ZA JAČANJE DOBROG UPRAVLJANJA

Uvrštavanje jurisdikcije na popis trebalo bi se uvijek smatrati krajnjom mogućnosti, rezerviranom za one zemlje koje odbijaju na odgovarajući način prepoznati ili otkloniti zabrinutosti EU-a u vezi sa svojim poreznim sustavima. Međutim, nakon što se jurisdikcija uvrsti na popis, trebalo bi biti posljedica kako bi se osiguralo da EU-ov popis ostane učinkovit.

Od uspostave EU-ova popisa u dva su aspekta razvijene protumjere protiv jurisdikcija s popisa. Prvo, EU je donio strože odredbe u ključnom zakonodavstvu o financiranju EU-a¹² kako bi se spriječilo da se sredstva EU-a neizravno ulažu u jurisdikcije uvrštene na EU-ov popis ili da se usmjeravaju preko njih. Osim toga, države članice EU-a dogovorile su se da će na koordinirani način primjenjivati obrambene mjere protiv jurisdikcija uvrštenih na EU-ov

¹¹ Izvješće odbora TAXE 3, 26.3.2019.

¹² Među njima su važeća Financijska uredba EU-a, Uredba (EU) 2017/1601 o Europskom fondu za održivi razvoj (EFOR), Odluka 466/2014/EU o mandatu za vanjsko kreditiranje (ELM) i Uredba o Europskom fondu za strateška ulaganja (EU) 2015/1017 (EFSU).

popis. Protumjere povezane s EU-ovim popisom trebalo bi redovito preispitivati kako bi se osiguralo da budu što više odvraćajuće i učinkovite.

4. (a) Promicanje dobrog poreznog upravljanja sredstvima EU-a

Kako je najavljeni u vanjskoj strategiji iz 2016., EU je uveo pravno obvezujuću vezu između standardâ dobrog poreznog upravljanja i upotrebe sredstava EU-a. To se odražava u ključnim pravnim instrumentima¹³ kojima se sprečava da se sredstvima EU-a podupiru projekti koji doprinose izbjegavanju plaćanja poreza. Osim toga, za finansijske instrumente i proračunska jamstva pravnim se okvirom sprečava upotreba jurisdikcija na EU-ovoj crnoj listi za poreze ili na EU-ovu popisu visokorizičnih trećih zemalja za potrebe sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma. Međutim, ako se projekt fizički provodi u jurisdikciji, financiranje se i dalje može dopustiti kako bi se očuvali ciljevi razvoja i održivosti.

Komisija je isto tako dala smjernice¹⁴ provedbenim partnerima EU-a i pozvala ih da osiguraju da im njihove unutarnje politike omogućuju upotrebu sredstava EU-a u skladu s novim poreznim zahtjevima EU-a. Europska banka za obnovu i razvoj (EBOR) i Grupa Europske investicijske banke (EIB) objavile su unutarnje politike kako bi se uzela u obzir nedavna međunarodna porezna kretanja¹⁵. Djelovanja na međunarodnoj razini i pooštrena pravila za upotrebu sredstava EU-a isto tako dovode do toga da brojne međunarodne finansijske institucije i nacionalne agencije pojačaju svoje temeljite provjere. To zauzvrat ohrabruje tržišne operatere da se odmaknu od programa u nekooperativnim jurisdikcijama i posvete veću pozornost rizicima izbjegavanja plaćanja poreza.

Na temelju dosadašnje primjene tih pravila Komisija smatra da bi se ona mogla šire primjenjivati kako bi se ojačala načela dobrog poreznog upravljanja. Države članice EU-a trebale bi odražavati nastojanja EU-a u pogledu upotrebe vlastitih sredstava. Komisija poziva države članice koje to još nisu učinile da uzmu u obzir zahtjeve EU-a u svojim nacionalnim politikama financiranja i u pravilima o usklađenosti svojih razvojnih banaka i razvojnih agencija. Na taj se način sredstva EU-a ili njegovih država članica ne bi usmjeravala preko subjekata iz jurisdikcija uvrštenih na popis niti bi bila uključena u mehanizme izbjegavanja plaćanja poreza. Time bi EU-u postao važniji i vjerodostojniji u promicanju standardâ dobrog poreznog upravljanja na međunarodnoj razini.

Isto tako, Komisija je iznijela Preporuku¹⁶ u skladu s kojom bi države članice trebale uvjetovati svoju finansijsku potporu poduzećima nepostojanjem veza između tih poduzeća i jurisdikcija koje se nalaze na EU-ovu popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe

¹³ Finansijska uredba, Europski fond za održivi razvoj (EFOR), Europski fond za strateška ulaganja (EFSU) i mandat za vanjsko kreditiranje (ELM).

¹⁴ Komunikacija Komisije o novim zahtjevima protiv izbjegavanja poreza u zakonodavstvu EU-a kojim se posebno uređuju operacije financiranja i ulaganja (C(2018) 1756, 18.3.2018.)

¹⁵ Vidjeti [Sjedište klijenata EBOR-a i Politiku Grupe EIB-a prema loše reguliranim, netransparentnim ili nekooperativnim jurisdikcijama i dobrom poreznom upravljanju](#) (2019.).

¹⁶ C(2020) 4885 final.

kako bi se osiguralo da se znatna nastojanja koja su države članice uložile u potporu oporavku provode na način koji je u skladu s potrebom da se osigura međunarodna porezna pravednost.

Komisija će najvjerojatnije do kraja 2020. pokrenuti i raspravu s državama članicama kako bi se razmotrilo kako se može postići to usklađenje EU-ovih i nacionalnih politika financiranja. U tom će kontekstu razmotriti i mogu li se bolje uskladiti upotreba sredstava EU-a i država članica te obrambene mjere država članica kako bi se utjecaj usmjerio na nekooperativne jurisdikcije.

Kao drugi korak, na temelju iskustva na razini EU-a, Komisija će razmotriti kako uključiti druge međunarodne donatore u cilju sprečavanja izbjegavanja plaćanja poreza u uporabi svih javnih sredstava. Komisija će do sredine 2022. izvjestiti o radu na unutarnjoj koordinaciji EU-a, a zatim će razmotriti načine za promicanje najboljih praksi na široj međunarodnoj razini.

Komisija će se istodobno nastaviti s bliskim dijalogom s međunarodnim finansijskim institucijama i drugim provedbenim partnerima kako bi preispitala kako su novi zahtjevi EU-a utjecali na njihov rad i procese. Konkretno, razmotrit će trebaju li se smjernice pojasniti ili ažurirati. Kako bi se olakšala provedba, utvridle najbolje prakse i promicali ravnopravni uvjeti, Komisija će pokrenuti rasprave o tom pitanju s provedbenim partnerima EU-a prije završetka 2020. Na temelju tih rasprava, počevši od 2022., predstavit će izvješće Europskom parlamentu i Vijeću s pojašnjnjima i rješenjima za određena pitanja, prema potrebi.

4. (b) Jačanje zaštitnih mjera protiv nekooperativnih jurisdikcija

Osim provedbe strožih odredbi za sredstva EU-a, Komisija je dosljedno pozivala države članice na primjenu snažnih, odvraćajućih i koordiniranih obrambenih mjera protiv zemalja uvrštenih na EU-ov popis. Zajednički pristup obrambenim mjerama važan je kako bi se osiguralo da EU-ov popis ima stvaran učinak te kako bi se trećim zemljama i ulagačima pružila jasnoća i sigurnost. U prosincu 2017. države članice poduzele su početne korake ka koordinaciji dogovaranjem određenih administrativnih mjera, kao što su pojačane revizije, koje će se primjenjivati na poduzeća i ulagače u zemljama uvrštenima na EU-ov popis¹⁷. To je potvrđeno u prosincu 2019. kad su se države članice dogovorile o paketu obrambenih mjera koje će se primjenjivati protiv zemalja uvrštenih na EU-ov popis¹⁸. Države članice počet će primjenjivati navedene obrambene mjere 2021. te su se usuglasile da će 2022. procijeniti potrebu za dalnjom koordinacijom.

¹⁷ Vidjeti Prilog III. Zaključcima Vijeća o EU-ovu popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe (<https://www.consilium.europa.eu/media/31945/st15429en17.pdf>)

¹⁸ Vidjeti Prilog IV. Izvješću koje Skupina za Kodeks o postupanju (oporezivanje poslovanja) podnosi Vijeću (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14114-2019-INIT/en/pdf>)

Taj koordinirani pristup ide u pravom smjeru, ali mu nedostaje ambicije. Konkretno, činjenica da države članice mogu odabratи које će mjere iz paketa instrumenata i koliko njih primijeniti može dovesti do neujednačene situacije na cijelom jedinstvenom tržištu. Time se možda ne odgovara na zabrinutost poduzeća u pogledu pravne nesigurnosti i administrativnog opterećenja. To bi određenim poreznim obveznicima moglo omogućiti i iskorištavanje neusklađenosti među mjerama država članica dalnjim premještanjem neoporezive dobiti s jedinstvenog tržišta.

Komisija će pažljivo pratiti situaciju kad države članice počnu primjenjivati dogovorene obrambene mjere te će izvršiti evaluaciju tih mera. Ako pristup utemeljen na skupu instrumenata nije dovoljno učinkovit, na temelju prethodno navedene procjene iz 2022., razmotrit će zakonodavni prijedlog za koordinirane obrambene mjere. Time bi se EU-u omogućilo da EU-ov popis učini još učinkovitijim i osigurala bi se doista koordinirana politika prema zemljama uvrštenima na EU-ov popis.

5. PRUŽANJE PODRŠKE ZEMLJAMA PARTNERIMA U DOBROM POREZNOM UPRAVLJANJU

Program EU-a za dobro porezno upravljanje nadilazi pitanja porezne politike. Kao najveći svjetski donator razvojne pomoći i pobornik globalnog upravljanja, EU je svjestan važnosti dobrog upravljanja za partnera u razvoju.

Povećanje dostatnih prihoda i dalje je izazov za mnoge zemlje u razvoju. Više od trećine afričkih zemalja ima udio poreza u BDP-u manji od 15 %¹⁹, što se smatra minimumom koji omogućuje pružanje osnovnih socijalnih usluga. Zemlje u razvoju gotovo dvostruko više ovise o porezu na dobit za prihode nego razvijene zemlje²⁰. One su stoga puno teže pogodene problemima kao što su porezna prijevara, utaja poreza i izbjegavanje plaćanja poreza. Isto tako, vjerojatno će imati koristi od nastojanja EU-a i međunarodnih nastojanja da se povise globalni standardi i suzbije agresivno porezno planiranje diljem svijeta.

U vanjskoj strategiji iz 2016. naglašena je potreba za boljom usklađenošću porezne politike EU-a i njezinih međunarodnih razvojnih ciljeva. Komisija je u okviru svoje inicijative „Prikupiti više, trošiti pametnije”²¹ utvrdila jasne mјere kako bi pomogla zemljama partnerima da poboljšaju i zaštite svoje porezne osnovice, povećaju održive prihode i poboljšaju učinkovitost državne potrošnje. Od tada EU podupire partnerske zemlje u poboljšanju mobilizacije domaćih resursa i provedbi pravednih, transparentnih i učinkovitih poreznih sustava. To je u skladu s obvezama EU-a u okviru Porezne inicijative iz Adis

¹⁹ U skladu sa statističkim podacima OECD-a o prihodu.

²⁰ Porez na dobit trgovачkih društava čini 16 % ukupnih poreznih prihoda u gospodarstvima s niskim i srednjim dohotkom, u odnosu na 8 % za razvijene zemlje.

²¹ https://ec.europa.eu/international-partnerships/system/files/swd-collect-more-spend-better_en.pdf

Abebe²², u okviru koje se EU obvezao povećati i tehničku i finansijsku potporu mobilizaciji domaćih prihoda u zemljama u razvoju.

U skladu sa svojim obvezama, EU je na dobrom putu da udvostruči potporu zemljama u razvoju u području mobilizacije domaćih resursa. Od 2015. Komisija je postojano povećavala potporu u tom području dosegnuvši približno 1 000 milijuna EUR obveza 2019. i sufinancirala je, među ostalim, alat²³ za pomoć s reformama u 94 porezne uprave diljem svijeta. Bilateralni postupci proračunske potpore sve više uključuju pomoć za mobilizaciju domaćih prihoda i provedbu standarda dobrog poreznog upravljanja. Ta finansijska i tehnička potpora i dalje je presudna u pomaganju zemljama s ograničenim administrativnim i finansijskim mogućnostima te će EU će i dalje znatno ulagati u to područje.

Osim toga, Komisija je analizirala i moguće učinke prelijevanja ugovora o dvostrukom oporezivanju koje su države članice potpisale sa zemljama u razvoju, posebice s najsirošnjim zemljama. Komisija je izradila paket instrumenata²⁴ koje bi države članice mogle uzeti u obzir u pregovorima o ugovorima o dvostrukom oporezivanju sa zemljama u razvoju kako bi se poduprla njihova mobilizacija domaćih prihoda. Pitanje prelijevanja detaljno je razmotreno u okviru Platforme za dobro porezno upravljanje, a Komisija je 2018. organizirala seminar na stručnoj razini o tom pitanju. Rad na tom pitanju nastavit će se u okviru novog mandata Platforme za dobro porezno upravljanje.

5. (a) Jačanje partnerstva i suradnje na međunarodnoj razini

S početkom Desetljeća djelovanja u provedbi ciljeva održivog razvoja²⁵, dobro porezno upravljanje i dalje je ključno pitanje u vezi s kojim sve zemlje moraju djelovati. To je u skladu i s načelom dosljednosti razvojne politike. Komisija je stoga odlučna dati još veći poticaj mjerama dobrog poreznog upravljanja i inicijativama za poticanje mobilizacije domaćih prihoda među EU-ovim partnerima u razvoju.

Porezna inicijativa iz Adis Abebe trebala je završiti 2020. Međutim, potpisnici te inicijative dogovorili su se da će produljiti rad s obzirom na pozitivan doprinos koji ona može imati na dugoročan održivi razvoj zemalja. Komisija aktivno doprinosi definiranju plana za sljedeću fazu rada u okviru Porezne inicijative iz Adis Abebe za razdoblje nakon 2020. Čvrsto vjeruje da bi rad u tom području trebao biti potpuno usklađen s ciljevima održivog razvoja te da bi trebalo ubrzati rad na mobilizaciji domaćih prihoda na međunarodnoj razini.

EU ne može samostalno raditi na dobrom poreznom upravljanju i njegovoj provedbi u zemljama u razvoju. Snažna suradnja s OECD-om, UN-om, MMF-om i drugim međunarodnim akterima ključna je za koordiniranje učinkovite pomoći i potpore. Na primjer,

²² Posebna inicijativa unutar okvira Akcijskog programa iz Adis Abebe, usmjerena na povećanje razvojne pomoći za porezni kapacitet i promicanje usklađenosti razvojnih politika. Vidjeti: <http://www.addistaxinitiative.net/>.

²³ Alat za dijagnostičku ocjenu rada porezne uprave (TADAT).

²⁴ https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/toolbox_dtas_spill_overs_en.pdf

²⁵ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/decade-of-action/>

integrirani nacionalni finansijski okviri (INFO) – kojima se utvrđuje kako će se strategija održivog razvoja svake zemlje financirati iz svih izvora financiranja (javni/privatni, domaći/međunarodni) – bili bi idealan okvir za raspravu o tome kako najbolje usmjeriti financiranje. Komisija će isto tako nastaviti poticati i podupirati države članice u pružanju tehničkog stručnog znanja o poreznim pitanjima partnerskim zemljama EU- a u razvoju putem postojećih alata EU-a kao što su povezivanje i instrument za tehničku pomoć i razmjenu informacija (TAIEX).

5. (b) Uključivanje zemalja u razvoju u globalni porezni okvir

Nastojanja EU-a da pomogne zemljama u razvoju u borbi protiv zlouporabe poreza i mobilizaciji domaćih prihoda mogu biti učinkovita samo ako u samim jurisdikcijama postoji snažan osjećaj odgovornosti. Globalni rad na poboljšanju dobrog upravljanja zahtijeva potpuno uključiv i suradnički globalni pristup. Zbog toga je EU aktivno podupirao sudjelovanje zemalja u razvoju u međunarodnim poreznim forumima na kojima se utvrđuju standardi i provode stručni pregledi.

Proces izrade EU-ova popisa potaknuo je sve zemlje da se pridruže OECD-ovu uključivom okviru za suzbijanje smanjenja porezne osnovice i premještanje dobiti (BEPS) i Svjetskom forumu o transparentnosti i razmjeni informacija. Kao sudionice u tim forumima ili drugim organizacijama, zemlje u razvoju mogu se izjasniti pri utvrđivanju novih globalnih standarda i provedbi stručnih pregleda. EU je isto tako putem međunarodnih organizacija osigurao financiranje za tehničku pomoć zemljama u razvoju u provedbi dogovorenih standarda dobrog poreznog upravljanja. To je, na primjer, uključivalo 2 milijuna EUR za Globalni forum 2019. kako bi se zemljama u razvoju pomoglo da poboljšaju svoje mjere u pogledu porezne transparentnosti. Komisija će i dalje podupirati aktivno sudjelovanje zemalja u razvoju u tim tijelima te će raditi na osiguravanju usmjerenije pomoći²⁶ i poboljšanog političkog dijaloga kako bi se poduprla mobilizacija njihovih domaćih prihoda.

5. (c) Širenje programa politike

Komisija će u suradnji s Visokim predstavnikom razmisliti i o tome kako integrirati šire porezne prioritete u odnose EU-a sa zemljama u razvoju. Iako nisu izravno povezani s dobrim poreznim upravljanjem, određeni prioriteti politike vrlo su važni za podupiranje održivijih i snažnijih poreznih sustava u zemljama u razvoju otpornih na buduće izazove. To se posebno odnosi na ekološko oporezivanje, oporezivanje digitalnoga gospodarstva i moguće međunarodne reforme poreza na dobit. Zemlje bi trebalo poticati da nastave s prelaskom na održivo preusmjeravanje poreza koje se mora uvesti u okviru širih paketa fiskalnih reformi kako bi se izbjegao rizik od povećanja često već velikih društvenih nejednakosti.

Potrebno je razmotriti i vezu između trgovinskih politika i prioriteta u pogledu prihoda u trećim zemljama i drugim područjima politike. Na primjer, zemljama u razvoju trebala bi se pružiti potpora u utvrđivanju alternativnih održivih poreznih prihoda kako bi se nadoknadilo

²⁶ Komisija, zajedno s nekoliko država članica EU-a i drugim međunarodnim donatorima, podupire i pojednostavljuje OECD-ov globalni program za odnose i razvoj. Vidjeti: <https://www.oecd.org/ctp/tax-global/>

smanjenje carinskih prihoda do kojeg može doći zbog njihove bolje integracije u regionalno i međunarodno gospodarstvo, uključujući odgovarajuća sniženja carina. EU bi trebao pomoći onim zemljama u razvoju koje žele smanjiti prepreke za poduzeća i sniziti carine utvrđivanjem alternativnih održivih prihoda i poboljšanjem administrativnog upravljanja u području carine i oporezivanja. To može uključivati poreze u području zaštite okoliša, koje je u načelu teže izbjjeći i čiji je cilj podupiranje održivog razvoja. EU je već pružio potporu u tim područjima i nastaviti će doprinositi nastojanjima zemalja da usklade svoje pravno okruženje s međunarodnim normama ako treće zemlje to zatraže i na način koji najbolje odgovara trećim zemljama.

Komisija će se pridržavati prijedloga novog Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju²⁷, kojim se predviđa da „*porezi, pristojbe i davanja koje nametnu zemlje partneri mogu biti prihvatljivi za financiranje*“.

Pri poduzimanju prethodno navedenih mjera primijenit će se cjelovit i međusektorski politički pristup, u skladu s načelom usklađenost politika radi razvoja.

6. ZAKLJUČAK

Pravedno oporezivanje i dobro porezno upravljanje – unutar i izvan EU-a – i dalje su osnovni ciljevi rada Komisije u predstojećim godinama. Ova Komunikacija odgovor je na zahteve Europskog parlamenta, Vijeća i civilnog društva da se preispitaju mjere EU-a kako bi se osiguralo pravilno dobro upravljanje, pošteno tržišno natjecanje i ravnopravni uvjeti na jedinstvenom i svjetskom tržištu. Isto tako, u njoj se priznaje važnost koju oporezivanje mora imati za provedbu Programa održivog razvoja do 2030.

Mjere predložene u ovoj Komunikaciji mogu pomoći u povećanju razine pravednog oporezivanja unutar EU-a i pridonijeti pravednjem poreznom okruženju na međunarodnoj razini. Komisija poziva Vijeće da prepozna njihov visoki politički prioritet i doprinese njihovoј provedbi.

²⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=COM%3A2018%3A460%3AFIN>